

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ ΤΟΥ COVID-19

Το διδακτικό προσωπικό του Πανεπιστημίου Πατρών μπορεί να χρησιμοποιεί ψηφιακό πληροφοριακό υλικό για την υποστήριξη του εκπαιδευτικού του έργου, ειδικά σε περιόδους όπου η διδασκαλία γίνεται εξ αποστάσεως.

Η διεύθυνση στην οποία βρίσκεται συγκεντρωμένο το υλικό αυτό είναι:

<https://library.upatras.gr/support/edumaterial>

Τι ψηφιακό υλικό υπάρχει;

Υπάρχουν τρεις κατηγορίες υλικού, οι οποίες συνδέονται με ανάλογους τρόπους πρόσβασης, όπως φαίνεται στις ετικέτες.

Ανοικτής πρόσβασης

Πρόκειται για υλικό που είναι ελεύθερης πρόσβασης. Οι επιλογές μας είναι κυρίως ανοικτά διδακτικά εγχειρίδια (open textbooks) από πρωτοβουλίες ελληνικών και ξένων ακαδημαϊκών ιδρυμάτων, πηγές πρωτοτύπων κειμένων (π.χ. κλασική γραμματεία) κλπ.

Ελεύθερη πρόσβαση

Απαιτείται εγγραφή

Συνδρομητικό υλικό

Υλικό στο οποίο έχουμε πρόσβαση από συνδρομές και αγορές είτε του Πανεπιστημίου Πατρών είτε του ΣΕΑΒ. Συνολικά είναι περίπου 90.000 βιβλία τα οποία σε μεγάλο ποσοστό είναι ερευνητικής φύσεως. Οι επιλογές μας αφορούν βιβλία εισαγωγής ή βιβλία αναφοράς, π.χ. λεξικά, εγκυκλοπαίδειες κλπ.

Χρήση OpenVPN

Παροδική πρόσβαση

Την περίοδο αυτή πολλοί εκδότες ανοίγουν την πρόσβαση σε εκπαιδευτικό περιεχόμενο είτε στο ευρύ κοινό είτε στους ήδη συνδρομητές τους. Πρόκειται για κίνηση περιορισμένης διάρκειας που διέπεται από κανόνες εύλογης χρήσης.

Ελεύθερη πρόσβαση

Χρήση OpenVPN

Ηλεκτρονικά συγγράμματα & βιβλία

Κάλλιπος

Ο «Κάλλιπος» είναι ένα αποθετήριο συγγράμματος, βιβλίων και μαθησιακών αντικειμένων του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, τα οποία είτε έχουν δημοσιευτεί από μέλη της ακαδημαϊκής και ερευνητικής κοινότητας στο πλαίσιο της δράσης «Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βιβλία» / «Κάλλιπος» είτε έχουν διατεθεί στη δράση ανοικτής πρόσβασης διάδοσης επιστημονικού περιεχομένου. Πατήστε στο λογότυπο της δράσης για να μεταφερθείτε στο αποθετήριο ή σε έναν από τους ενδεικτικούς τίτλους για να μεταφερθείτε στην αντίστοιχη εγγραφή.

Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα και Βιβλία
www.kallipos.gr

Ηλεκτρονικά βιβλία από τη Βιβλιοθήκη

Στον κατάλογο της ΒΚΠ «Νηρόει» υπάρχουν πάνω από 9.000 ηλεκτρονικά βιβλία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για διδακτικούς σκοπούς, ανά αυτά, τα προσκομίζουμε με την επιλογή των παραπάνω τίτλων που αποστέλλουν βιβλία καταργώντας σε βασικά θέματα ή βιβλία αναφοράς, π.χ. λεξικά, εγκυκλοπαίδειες, κλπ.

JSTOR. [Χρήση OpenVPN](#) Ο διαθέτης JSTOR επεκτείνει την πρόσβαση σε περιεχόμενο που διαθέτει στους ήδη συνδρομητές του και παρέχει ελεύθερη πρόσβαση μέχρι τις 30 Ιουνίου σε:

- 26 περιοδικά αρχαικού περιεχομένου της συλλογής «Public Health».
- περιοδικά και περίπου 30.000 ηλεκτρονικά βιβλία σε συνεργασία με τους [αντίστοιχους εκδότες](#).

Loeb Classics. [Χρήση OpenVPN](#) Παρέχεται ελεύθερη πρόσβαση στην ηλεκτρονική μορφή της Digital Loeb Classical Library έως τις 30 Ιουνίου μέσω της διεύθυνσης <https://www.loebclassics.com>. Συστήνεται η δημιουργία προσωπικού λογαριασμού, μέσω της επιλογής «Create profile» στο επάνω μέρος κάθε σελίδας, καθώς η χρήση κάποιων από των πλέον χρήσιμων εργαλείων είναι εφικτή μέσω του «My Loeb», δηλ. του προσωποποιημένου λογαριασμού κάθε χρήστη. Διευκρινίσεις σχετικά με την καλύτερη χρήση και λειτουργία της Digital Loeb Classical Library καθώς και τη συσχέτιση της με τη σειρά των έντυπων βιβλίων, μπορείτε να βρείτε [στη σχετική ιστοσελίδα](#).

MIT Press. [Χρήση OpenVPN](#) Ο εκδότης MIT Press παρέχει ελεύθερη πρόσβαση σε περισσότερα από 2.500 ηλεκτρονικά βιβλία. Η επέκταση της πρόσβασης στα βιβλία αφορά ιδρύματα που έχουν ήδη συνδρομή στις συλλογές του, όπως το Πανεπιστήμιο Πατρών, και θα διαρκέσει μέχρι τις 31 Μαΐου.

Υπάρχουν ελληνικά ψηφιακά συγγράμματα;

Υπάρχουν. Είναι τα βιβλία της δράσης του ΣΕΑΒ «Κάλλιπος». Δυστυχώς, τα συγγράμματα από εμπορικούς εκδότες/διαθέτες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα «Εύδοξος» δεν προσφέρονται σε ψηφιακή μορφή.

Μπορώ να χρησιμοποιήσω

ξενόγλωσσα ψηφιακά συγγράμματα;

Με βάση πρόσφατη Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ Α 75 - 30.03.2020), ναι. Τα ξενόγλωσσα ηλεκτρονικά βιβλία του ΣΕΑΒ είναι επιλέξιμα και έχουν ενταχθεί στον κατάλογο της υπηρεσίας «Εύδοξος».

Πώς μπορώ να έχω πρόσβαση;

Για τις συνδρομητικές πηγές η ταυτοποίηση γίνεται μέσω του ιδρυματικού σας λογαριασμού. Αυτό γίνεται με τη χρήση του OpenVPN που παρέχει το Κέντρο Δικτύων του Ιδρύματος.

Αν παρατηρήσετε πως η υποδομή ταυτοποίησης, λόγω φόρτου, δεν σας συνδέει, τότε για ορισμένους και μόνο εκδότες υπάρχει η δυνατότητα σύνδεσης μέσω του Institutional login/via Shibboleth.

Μπορείτε να δείτε ποιοι εκδότες παρέχουν αυτή τη διευκόλυνση στη διεύθυνση <https://library.upatras.gr/access247>.

Χωρίς Εξωφύλλο

[Introduction to Wind Energy Systems \[electronic resource\]](#)
Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 91681250
Αριθμός τόμου:
Έκδοση: 3rd ed./2018
Συγγραφείς: Hermann-Josef Wagner / Jyotirmay Mathur
ISBN: 9783319688046
Τύπος: Ηλεκτρονικό Βιβλίο
Διαθέτης (Εκδότης): HEAL-Link Springer ebooks

Χωρίς Εξωφύλλο

[Introduction to Western Culture \[electronic resource\]](#)
Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 91681249
Αριθμός τόμου:
Έκδοση: 1st ed./2018
Συγγραφείς: Guobin Xu / Yanhui Chen / Lianhua Xu
ISBN: 9789811081538
Τύπος: Ηλεκτρονικό Βιβλίο
Διαθέτης (Εκδότης): HEAL-Link Springer ebooks

Χωρίς Εξωφύλλο

[Introduction to Transport Phenomena Modeling \[electronic resource\]](#)
Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 91681248
Αριθμός τόμου:
Έκδοση: 1st ed./2018
Συγγραφείς: Gianpaolo Ruocco
ISBN: 9783319668222
Τύπος: Ηλεκτρονικό Βιβλίο
Διαθέτης (Εκδότης): HEAL-Link Springer ebooks

Συμβουλές για θέματα αναπαραγωγής

Μπορώ να αναρτήσω στο eClass μέρος από ένα βιβλίο;

Ο γενικός κανόνας ορίζει πως όχι. Ο Νόμος 2121/93 δεν προβλέπει την ανάρτηση σε ηλεκτρονικές πλατφόρμες και οι εξαιρέσεις του δεν μας καλύπτουν, καθώς τα τρία σχετικά άρθρα δεν εξυπηρετούν τις ανάγκες της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Μπορείτε να αναρτήσετε κάτι μόνο εάν είστε ο κάτοχος του περιουσιακού δικαιώματος και το υλικό που έχετε συγγράψει σας ανήκει. Αυτό είναι κάτι που θα πρέπει να εξετάσετε οι ίδιοι, γιατί με την υπογραφή ιδιωτικών συμφωνητικών συχνά μεταβιβάζετε το περιουσιακό δικαίωμα, έστω κι αν παραμένετε κάτοχοι του ηθικού δικαιώματος.

Εάν επιθυμείτε να αναρτήσετε μέρη ενός βιβλίου, τότε θα πρέπει να ζητήσετε την άδεια του εκδότη ή του κατόχου δικαιωμάτων, την οποία θα πρέπει να έχετε εγγράφως. Αν έχετε άδεια χρήσης, π.χ. ο δημιουργός σας έχει δώσει άδεια για τη συγκεκριμένη χρήση, ή χρησιμοποιείτε ανοικτούς ακαδημαϊκούς πόρους ή υλικό που έχει άδεια μέσα από τη Βιβλιοθήκη ή κυκλοφορεί στο διαδίκτυο με κατάλληλη άδεια π.χ. CC-BY-NC, τότε μπορείτε να το αναρτήσετε, πάντα όμως με την κατάλληλη αναφορά.

Τι μπορώ να αναρτήσω στο eClass;

Για τα βιβλία Ανοικτής Πρόσβασης, όπως για παράδειγμα του «Κάλλιπου», δεν ισχύει κάποιος περιορισμός, αφού στις περισσότερες περιπτώσεις καλύπτονται από άδειες Creative Commons. Είναι δυνατόν επίσης να αναρτήσετε υλικό που ανήκει στον λεγόμενο «δημόσιο τομέα» (public domain, γενικός κανόνας για την Ελλάδα να είναι τα 70 έτη από το θάνατο του δημιουργού).

Μπορείτε επίσης να αναρτήσετε ότι δεν προστατεύεται εξ ορισμού από το νόμο για την πνευματική ιδιοκτησία, δηλαδή (α) επίσημα κείμενα στα οποία εκφράζεται πολιτειακή αρμοδιότητα, (β) νομοθετικά, δικαστικά ή διοικητικά κείμενα, (γ) εκφράσεις της λαϊκής παράδοσης, (δ) ειδήσεις, (ε) απλά γεγονότα και (στ) στοιχεία.

Στις περιπτώσεις περιεχομένου παροδικής πρόσβασης, συνιστάται να χρησιμοποιείτε τους υπερσυνδέσμους (links) για να παραπέμψετε σε ένα άρθρο ή ένα κεφάλαιο βιβλίου που διατίθεται στο διαδίκτυο, παρά να το αναρτάτε οι ίδιοι στην πλατφόρμα. Αν και η πρόσβαση σε αυτό το περιεχόμενο είναι νόμιμη μέσα από τις ενέργειες της Βιβλιοθήκης, το γεγονός ότι είναι προσβάσιμο σε εσάς, δεν σημαίνει ότι έχετε και την άδεια να το αναρτήσετε κι εσείς. Με την αναφορά στον σύνδεσμο βοηθάτε επίσης τους φοιτητές να εκπαιδεύονται στην ορθή χρήση των ψηφιακών πόρων.

Σε γενικές γραμμές, το ίδιο ισχύει και για τις πηγές που σας προσφέρει ο ΣΕΑΒ. Οι άδειες χρήσης προβλέπουν την αναπαραγωγή ενός εύλογου μέρους για εκπαιδευτικούς σκοπούς σε προστατευόμενες πλατφόρμες ιδρυμάτων. Προτείνουμε όμως και σε αυτή την περίπτωση να χρησιμοποιείτε τους υπερσυνδέσμους (links) για να παραπέμψετε σε ένα άρθρο ή ένα κεφάλαιο βιβλίου.

Μπορώ να αναρτήσω στο eClass τη διδασκαλία μου;

Ναι, εάν το επιθυμείτε η καταγραφή προσωπικών διαλέξεών σας και η ανάρτησή τους στην πλατφόρμα είναι δυνατή. Ρυθμίστε όμως το μάθημά σας ώστε να απευθύνεται αποκλειστικά στους φοιτητές που είναι εγγεγραμμένοι σε αυτό. Χρησιμοποιείτε πάντα και αποκλειστικά την επίσημη πλατφόρμα του ιδρύματος.

Σε κάθε παρουσίασή σας, όπως και συνολικά σε κάθε διάλεξη που αναρτάτε, θα πρέπει σε ευκρινές σημείο να ορίζετε κι εσείς τη δική σας άδεια για περαιτέρω ή μη χρήση της. Με άλλα λόγια, καλό είναι να γνωρίζουν οι φοιτητές σας εάν μπορούν να την διαμοιραστούν με άλλους, να την χρησιμοποιήσουν σε δική τους παρουσίαση τροποποιώντας τη ή μη. Επίσης, θα βοηθούσε μια προφορική αναφορά στην αρχή της διάλεξής σας.

Ελέγξτε εάν το Πανεπιστήμιο έχει εκδώσει συγκεκριμένο κείμενο αδειοδότησης και χρησιμοποιήστε το. Εναλλακτικά μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μια άδεια Creative Commons. Λεπτομέρειες για τις άδειες Creative Commons, μπορείτε να βρείτε στον δικτυακό τόπο <https://creativecommons.org>.

Μπορώ να χρησιμοποιήσω μια εικόνα για τις διαφάνειές μου;

Δίχως την έγγραφη άδεια του κατόχου, όχι. Για τις περιπτώσεις επιστημονικών εικονογραφήσεων υπάρχει μια διαδικασία αδειοδότησης, η οποία περιγράφεται στην ιστοσελίδα <https://library.upatras.gr/support/rights> (ενότητα «Χρήση περιεχόμενου τρίτων»). Ενώ για τη χρήση σε διπλωματικές και διδακτορικές εργασίες αυτό συνήθως είναι δωρεάν, για χρήση εικόνων σε ηλεκτρονικά μαθήματα αναμένεται να υπάρχει κάποια χρέωση. Την περίοδο του κορωνοϊού παρατηρείται χαλάρωση αυτής της τιμολογιακής πρακτικής, η οποία όμως προς το παρόν αφορά μόνο τις ΗΠΑ.

Ελέγξτε επίσης αν στα συμφωνητικά με εκδότες επιστημονικών άρθρων που έχετε υπογράψει υπάρχει κάποιος περιορισμός. Είναι πολύ πιθανό να μην μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μια δική σας εικόνα που έχετε δημοσιεύσει σε ένα περιοδικό. Επικοινωνήστε με τον εκδότη και ζητήστε την άδεια. Εξηγήστε ότι θα αφορά τη χρήση υλικού σε μια έκτακτη κατάσταση και μόνο για όσο αυτή διαρκέσει.

Εξετάστε επίσης αν κάποια από τις ελεύθερες πηγές εικόνων μπορεί να σας καλύψει. Στην ιστοσελίδα <https://library.upatras.gr/support/edumaterial> παρέχονται αρκετές επιλογές που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε στις διαφάνειές σας με ασφάλεια.

Εικόνες, φωτογραφίες και γραφήματα

Ελεύθερη πρόσβαση

Biodiversity Heritage Library. Πέρα από τις συλλογές βιβλίων που διαθέτει ελεύθερα, η Biodiversity Heritage Library διαθέτει επίσης ιστορικές εικονογραφήσεις που βρίσκονται συγκεντρωμένες στο Flickr.

Europeana. Η ψηφιακή βιβλιοθήκη Europeana παρέχει πρόσβαση σε εκατομμύρια φωτογραφίες και εικόνες από το ψηφιακό πολιτιστικό απόθεμα των χωρών της Ευρώπης.

Getty Institute. Πρόκειται για περίπου 150.000 εικόνες, φωτογραφίες και πίνακες από τις συλλογές του Getty Institute, οι οποίες είναι ελεύθερα αδειοδοτημένες, η συγκεκριμένη πηγή είναι ελεύθερη και δεν θα πρέπει να συγχέεται με το εμπορικό σκέλος των ψηφιακών συλλογών του G.I.

IAN Image Library. Το Integration and Application Network του University of Maryland Center for Environmental Science παρέχει μια συλλογή εικόνων και φωτογραφιών για τις περιβαλλοντικές επιστήμες με μόνη υποχρέωση την αναφορά.

Μπορώ να χρησιμοποιήσω ένα απόσπασμα κειμένου για τις διαφάνειές μου;

Κατά τη διάρκεια της παρουσιάσής σας, π.χ. σε μια διαφάνειά σας, μπορείτε να αναφέρετε κείμενα και εδάφια από άλλες εργασίες για την υποστήριξη των θέσεων σας ή την άσκηση κριτικής. Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, αν και δεν έχετε την άδεια χρήσης, εμπίπτετε στην εξαίρεση που προβλέπει το νομοθετικό πλαίσιο για τη διδασκαλία, δηλαδή χρησιμοποιείτε ένα σύντομο απόσπασμα και ανάλογο με το θέμα που αναπτύσσετε. Φροντίστε η έκταση του παραθέματος να μην θίγει την ακεραιότητα του έργου και κάνετε ευκρινή αναφορά στην πηγή και στο όνομα του δημιουργού και του εκδότη. Συνιστάται να παραθέτετε και ενδεχόμενο σύνδεσμο προς τον δικτυακό τόπο όπου το συνολικό έργο παρουσιάζεται.

Σημείωση: Οι παραπάνω οδηγίες είναι σύντομες και γενικές. Για τον λόγο αυτό δεν καλύπτουν όλες τις ιδιαίτερες περιπτώσεις και συνθήκες και απαιτείται προσοχή για την ασφαλή και νομότυπη χρήση πηγών. Σε περιπτώσεις αμφιβολίας, είναι προτιμότερο να επιλεγθεί μια πιο συντηρητική πρακτική ή να προσφύγετε σε έμπειρη νομική συμβουλή.

Αναλυτικότερος οδηγός διατίθεται στο eClass μάθημα του GUNet «Πνευματική Ιδιοκτησία και Ανοικτά Μαθήματα - Ανοικτοί Εκπαιδευτικοί Πόροι» <https://eclass.gunet.gr/courses/OCGU104/> για τις ανάγκες του έργου «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα».

